

Ogłoszenia przyjmują we Lwowie:
Biuro Administracji „Dziennika Polskiego”, plac Marjański 1.6 i 7 i Biuro dzienników „Lwowski Północny” ulica Karola Ludwika 1.9.
We Wiedniu: pp. Haasenstein & Vogler, (Otto Maas), M. Dukes, H. Schalek, A. Oppel’s Nachf., Rudolf Mosse i J. Danneberg. w Paryżu: C. Adam 38, rue de Valenciennes.
Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 10 centów od jednego wiersza drobnym drukiem (petit).
Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po kronice za jeden wiersz 50 ct.
Prywatne korespondencje 12 i nekrologia 20 centów od wiersza.
Drobne ogłoszenia 1 1/2 centa od wyrazu. Pomieszczenia i sklepy po 1 ct. od wyrazu.

Reklamy w rubryce Nadesłane 30 ct. od wiersza.

wychodzi codziennie nie wyłączając niedziel i świąt o godzinie 8. rano

Przedpłata wynosi we Lwowie:
Rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct. miesięcznie 1 zł. 50 ct., za przesyłkę do domu dopłaca się 20 ct. miesięcznie.
Z przesyłką pocztową w państwie austriackim, rocznie 24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. — miesięcznie 2 zł.
Z przesyłką pocztową za granicę do całych Niemiec, rocznie 50 marek — kwartalnie 12 marek 50 fenigów — do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80 franków — kwartalnie 20 franków.
Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego”, plac Marjański liczb. 6 i 7. Telefon Nr. 171.
Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Numer „Dziennika Polskiego” kosztuje 6 ct.

Z chwili bieżącej.

Lwów 18 lutego.

(Zdaniem młodzieży niemieckiej).
W Berlinie wychodzi czasopismo pt. *Akademische Blätter*, które jest organem „Związku studentów niemieckich”, ogarniającego sobą całą młodzież uniwersytecką w Niemczech. Owóż, skutkiem roli swojej, wpływowo oczywiście wśród młodzieży to pismo, zamieszcilo świeżo korespondencję z Pragi, w niej zaś taki ustęp, odnoszący się do tragicznej awantury Biberle-Linhart, w której jak wiadomo, ten ostatni, student czeski, utracił życie w sporze z kolegą niemieckim: „Wśród całej młodzieży niemieckiej ubolewanie nad krwawym wynikiem awantury cofnęło się przed uczuciem żywego zadowolenia, iż oto fanatyczna narodowego spotkała niezwłocznie kara zasłużona...”

Oto — do czego doprowadziły niemiecką młodzież agitacje namiętne Wolffów i Schenere-rów! Wspierze studenta Czecha ze studentem Niemcem, pierwszy z nich ginie, a w parę tygodni po tem znachodzi się akademik niemiecki, który konstatuje publicznie, że krwawy wynik awantury obu młodzieńców nie wywołuje wśród młodzieży niemieckiej ubolewania, ale raczej zadowolenie, iż mianowicie sfanatyzowanego na punkcie swej narodowości akademika Czecha, spotkała „kara zasłużona” i to na miejscu! Ale nie dość na tem, że znalazł się zgangrenowany moralnie szubrawiec, czy głupiec bezmyślny, który odważył się wypisać publicznie tak potworną uwagę, organ młodzieży uniwersyteckiej w Berlinie, drukuje ją bez słowa jakiegokolwiek zastrzeżenia lub krytyki! Innymi słowy *Akad. Blätter* zgodziły się ze złojeckim poglądem swego praskiego korespondenta, świadcząc w ten sposób o zupełnej deprawacji etyki, a choćby najprymitywniejszych uczuć humanitarnych wśród młodzieży niemieckiej... Dowód to zaprawdę takiego zwyrodnienia, zhydlenia — rzecz można — tego kwiatu, tej „przyszłości” narodu niemieckiego, że aż lek zdajejmy, co z takiej młodzieży wyrośnie gdy po latach, koleją rzeczy naturalna, zajmie ona miejsce swych ojców i mistrzów. W krainie filozofów i poetów zapadnie chyba niepodzielnie dziszyna starych Germanów, na wstyd i uragowisko oświacie ery chrześcijańskiej...

(Polityka „na raty”.)

W Słan, w Czechach, odbyło się kilka dni temu zgromadzenie czechskich mężów zaufania. Na którem dr. Edward Gregr wypowiedział uwagi godne pogląd na teraźniejszą sytuację w Austrii i stosunek Czechów do rządu. Znamyśmy już hr. Thuna — zaczął rzecz swoją — z jego działalności, jako namiestnika czeskiego, w której nam się nie podobał wcale. Lecz w polityce nie rozstrzyga sam sentyment. Wiedzieliśmy, że on jest nietylko austriackim arcystronem, ale i czeskim, który kocha swą ojczyznę i ma poczucie sprawiedliwości... Spodziewaliśmy się, że mu się uda okiełzać obstrukcję i być może, iż to byłoby mu się powiodło, gdyby był nie miał rąk związanych. Powołanie członka naszego stronnictwa do gabinetu, uważałam za pożądane dla interesów naszych. Nie mamy też najmniejszego powodu do okazywania drowi Kaizlowi jakiegos niedowierzania i nie wątpimy o jego patriotyzmie.

Otóż wszystkie te względy skłoniły nas do zmiany taktyki. Nie staliśmy się jednak stronnictwem rządowym, lecz tylko nie chcemy robić opozycji, jak długo możemy mieć nadzieję, że nie będzie się przeciw nam rzadziło. Gdyby rząd zajął wrogość przeciw nam stanowisko, to cała delegacja czecha, jak jeden mąż, stanie przeciw niemu, choćby Bóg wie wielu Czechów w gabinetach zasiadało! Uprawiamy teraz politykę wycofania, etapów, i spokojnie patrzymy, czy rząd spełnia dane nam przyrzeczenia. Stanowisko takie nie oznacza jeszcze zupełnego zaufania do rządu. Te politykę etapów objaśnię na przykładzie praktycznym. Jeżeli mam dłużnika, który mi ma zapłacić większą kwotę, a

on nie może tego na razie uczynić, to godzę się z nim „na raty”, aby mu dać czas do wyrównania długu. Tego rodzaju „raty” przyzwoliliśmy hr. Thunowi, a nie da się zaprzeczyć, że on tych rat dotrzymuje. Opozycyjne nasze stanowisko doprowadziłoby wkrótce do rozbicia prawicy i wyosobnienia Czechów.

Wprawdzie obalilibyśmy Thuna, lecz pomimo, że nie jestem jego adoratorem, wolę jego rządu aniżeli n. p. takiego Chlumcey’ego. Bilans naszego wycofania nie jest zupełnie bierny... Tu wyciszył Gregr dotychczasowe zdobycze Czechów — wśród nich na pierwszym miejscu rozporządzenia językowe, które powinny nie tylko pozostać nadal, ale należy je pogłębić jeszcze. Skończył wywody swoje następującymi słowami: W pokój z Niemcami nie wierzę, gdyż z narodowcami niemieckimi, — którzy radząby postępować z nami analogicznie, jak Prusacy z Polakami w Księstwie Po-nadnieckim, — nie możemy się przecie pogodzić, inni zaś Niemcy mało kogo mają po za sobą, Niemcy mają w porównaniu z nami tę wielką korzyść, że idą zjednoczeni i posiadają wielki wpływ na politykę zagraniczną. Ponadto trzymają w swej garści całą biurokrację, i szczęśliwie dla nich zrządzeniem losu także administrację armji...

Z obozu ruskiego.

(Jeszcze memoriał bukowski. — O „idzie ruskim”? — *Ataki na Wielkopolan.* — *Wspomnienie o kamaryli.* — *Ruskie kapituły.* — *Walka o... swinie.* — *Kwestja fonetyczna.* — *Nematus sasco.*)

Halycysan poddając dopiero teraz krytyce znany nam memoriał Rusinów bukowińskich do synodu prawosławnej cerkwi na Bukowinie, dochodzi do wielce ciekawych wniosków, że właściwie w całej tej sprawie należy dopatrywać „intrygi jezuickiej”. Nie waha się on nawet wcale niedowzważnie podsuwać konsystorzowi metropolitalnemu w Czerniowcach czy to indolencję, czy nawet ukrytą myśl umyślnego pojęcia na ręce jezuitom w kierunku skąpstwa bukowińskich prawosławnych Rusinów dla kościoła rzymsko-katolickiego, lub co jeszcze dla *Halycysan* gorsza, — dla grecko-unickiego. Z całego długiego w tej sprawie artykułu, naszpikowanego fałszami i nienawiścią dla idei katolickiej, wyłazi jak syldo z worka to jedynie, że pismu temu i całemu obozowi, który reprezentuje, hynajmniej nie rozchodzi się o prawo-sławie, jako o wyznanie religijne, ale o polityczną kwestję prawosławia, które jako takie będzie Rusinów tego wyznania trzymał zawsze bliżej „maluski Rasiejji”. Niechby więc Rusini bukowińscy nawet zupełnie zatracili swój charakter narodowy, niechby się zupełnie przemienili na Rumunów — to naszym moskalofilom „wsio równo” — byle zatrzymali wyznanie prawosławne!

Pod napisem „Polsko-pruska hadzuka” (gazdina) rzuca się organ „narodowców” *Dziło na Dziennik pomorski* za artykuł jego o stosunkach cerkwi unickiej w Galicji wobec mianowa-nia ks. Kułowskiego metropolity halickim. Pominiwszy fakt, że zdaniem *Dziła* poznaiska prasa powinna pilnować tamtej, zagrożonej przez prusaków diecezji, a nie zajmować się wcale sprawami katolickiej Rusi (diacego?), poznać, że *Dziło* irytuje się więcej przypominaniem przeszłości nowego władcy, tak odmiennie od przeszłości Jachimowiczów, Kuźmickich i t. p. książąt ruskiego kościoła tudzież dawnej kamaryli świętojurskiej, która aspiracjami do prawosławia spowodowała swego czasu upadek metropolity Józefa i dopiero za rządów s. p. kardynała uszy musiała położyć po sobie. Rozumie się, że *Dziło* nie omisszało przy sposobności przypomnieć Wielkopolanom wszystkich obelg, jakimi Bismarck rzucał w twarz Polakom.

Sprawa gal. kasy oszczędności daje naszym Rusinom nowy temat do nawoływania „swoich”, ażeby lokowali kapitały w ruskich towarzystwach. Pisma ruskie podnoszą mianowicie, że tak gal. kasa oszczędności, jak i Tow. kredytowe ziemskie, w których to dwóch instytucjach

lokowane bywają fundusze cerkiewne, nie posiadają ruskich druków. Ot! powód dostateczny, aby tam nie lokować kapitałów. Zapominają tylko o jednym, mianowicie, że fundusze cerkiewne jako publiczne i publicznie a raczej rządowej kontroli podległe, muszą być lokowane w efektach, papilarne bezpieczeństwo mających.

Drugim interesem, na który obecnie do atakowania kapitałów wzywają pisma ruskie, to „Spółka podgórska w Stanisławowie”, zajmująca się handlem bydłem i nierogacizną. — Rodzaj ten handlu — przedewszystkiem świński — oparty jest na narodowej podstawie, bo ma być środkiem do walki ekonomicznej z mazurami, handlem tym we wschodniej Galicji się zajmującym. Ano! — ciekawa to walka o swinie... i ciekawe będą jej rezultaty.

Rozporządzenie krajowej rady szkolnej o nauce języka ruskiego w szkołach średnich z ruskim językiem wykładowym, w dalszym ciągu puszu krew „wielko-russom” (czytaj moskalofilom).

Wznawia się walka w ich obozie przeciw fonetyce i jej wprowadzeniu do szkolnej pisowni. Oczywiście patrzą w tem zamach na ideę wielkoruską, wszelkie bowiem dążenie do separowania Rusi halickiej od wszystkich, co ją z Rosją wiązało, nie może się im podobać. Tak tedy wyłoniła się znowu kwestja językowa, owe wieczne ruskie „neznatyszczo”, zapalającą jak rok długi lamy pism ruskich, obok nieustającej nigdy walki z Polakami o „prawo” na Rusi.

Nowe fundacje stypendyjne.

Zmarły w Nehrybce w r. 1897 Karol Bielański, właściciel dóbr, ustanowił fundację stypendijną imienia Karola Bielańskiego z kapitałem 20.000 zł. Dochody z tego kapitału służyć mają na dwa stypendja dla uczniów z rodziny Bielańskich, Saleniowiczów, Duków, Witolda Zebrackiego, Janiszewskich t. j. krewnych fundatora i jego żony, kształcących się w jakimkolwiek zawodzie z dobrym postępem.

2. Zmarła we Lwowie w r. 1895 Aniela Hoffmann de Sternhart, sieroćka po majorze, ustanowiła dwie fundacje, a mianowicie 3.000 zł. na fundację swego imienia dla sierot wojskowych, oraz 4.000 zł. na fundację zapomogową dla sierot po właścicielach z gmin Solin, Maksymówka, Roztoczek, Tysów i Bubni-szcze obcz. gr. kat., celem dopomożenia im w kształceniu się w rzemiośle.

3. Zmarły w Pstragowie Władysław Łoziński przeznaczył część majątności swej Moraskówna, dalej obligacje indemnizacyjne wartości 6.600 zł. w. a., oraz akcje kolei siedmiogrodzkiej im. wartości 1000 zł. swej żonie na dożywocie, a po wygaśnięciu dożywocia, jako wieczysty kapitał na utworzenie fundacji stypendyjnej dla uczącej się pilnie i moralnie życie prowadzącej młodzieży. Stypendja przeznaczone są przedewszystkiem dla krewnych fundatora i mają wynosić po 200 zł. dla każdego chłopca, pozostała reszta rocznego dochodu przeznaczona jest dla jednej uczennicy z rodziny fundatora pochodzącej. W braku takich kandydatów, obrócić należy na stypendja roczne po 100 zł. dla dzieci biednych polskich oficerów w prywatnych, aż do ukończenia nauki w okra-nym zawodzie.

4. Zmarły w Tarnopolu w r. 1897 Michał Misberger ustanowił dwa stypendja po 500 zł. dla dwóch ubogich rodziców narodowości polskiej, religij i r. kat., którzy po złożonym egzaminie dojrzałości, wyższym studjom na wszechnicy we Lwowie lub Krakowie oddawać się będą, a to: jedno dla ucznia wydziału prawniczego, drugie dla ucznia studjum rolniczego.

5. Z okazji jubileuszu 50-letnich rządów cesarza, złożył p. Władysław Rieger właściciel dóbr Zimna woda 1000 koron w papierach wartościowych na stypendjum dla uczennicy szkoły ludowej w Warzycach. Stypendjum ma być wypłacone po ukończeniu szkoły, dojszciu do pełnoletności, lub wyjściu za mąż.

W systemie drukowania zaszyły znaczne zmiany: obecnie używa się kamienia ze Syno-

KORESPONDENCJE.

Czerniowce 17 lutego.

(„Czytelnia polska”. — Jej działalność. — „Dom polski”).

W niedzielę 19 b. m. odbędzie się tu walne zgromadzenie członków najstarszego stowarzyszenia polskiego na Bukowinie „Czytelnia polska”. Z rozesłanego członkom sprawozdania z działalności wydziału w roku ubiegłym dowiadujemy się, iż wydział głównie zajmował się rozszerzeniem biblioteki i czytelnicy gazet, opieką nad ubogimi i gromadzeniem funduszy na budowę „Domu polskiego” w Czerniowcach. Biblioteka liczy dziś 4.800 dzieł, a do 10.000 tomów i cieszy się ogromną frekwencją czytających. Czytelnia posiada 20 pism codziennych, a drugie tyle tygodników, dwutygodników, miesięczników itp. Przy bibliotece istnieje okazały dosć zbiór numizmatów, dotychczas atoli nie uporządkowany dla braku fachowego znawcy.

Bardzo wydatną jest humanitarna działalność Towarzystwa. Z posiadanych pod własnym zarządem fundacyj, rozdziela co roku cztery zasiłki po 50 zł. dla uczącej się młodzieży, kupuje książki szkolne, rozdziela między biedną młodzież ciepłe ubrania, opiekuje się stale za pośrednictwem sekcji pań przeszło 100 ubogimi rodzinami polskimi itp.

Fundusz na budowę „Domu polskiego”, znajdujący się w kasie Czytelni, wynosi półszosta tysiąca zł. Głównym przedmiotem narad niedzielnych zgromadzenia będzie sprawa budowy owego domu. Sprawa to jest bardzo piękna, albowiem brak lokalu odpowiedniego hamuje rozwój wszystkich polskich stowarzyszeń w Czerniowcach.

„Czytelnia polska” w Czerniowcach, najstarsze, jak już wyżej zaznaczyliśmy, stowarzyszenie polskie na Bukowinie, bo istniejące od lat przeszło 30, zasłużyło się bardzo około rozwoju ducha polskiego wśród Polonii czerniowieckiej i zasługuje na jak najgorętsze poparcie ze strony całego społeczeństwa polskiego. Im silniej będzie Czytelnia stała, im większe będzie miała fundusze, tem więcej na korzyść Polonii czerniowieckiej działać potrafi.

Bardzo skąpo płyną składki na budowę „Domu polskiego” w Czerniowcach. Dotychczas za lat kilka zdolano zebrać zaledwie 5.500 zł. A dom taki, to ważny posterunek polski na kresach. Obowiązek — wszystkich Polaków powinno być przyczynić się choćby drobnym datkiem, do tego funduszu, tak, aby ten „Dom polski” mógł jak najprędzej stanąć i pomieścić w swych murach wszystkie stowarzyszenia polskie w Czerniowcach. Przy zbieraniu składek na gimnazjum w Gieszynie, na szkołę polską w Białej, nie powinno się zapominać także o kresach wschodnich, o Polonii czerniowieckiej, lecz i jej należy pospieszyć z pomocą do budowy „Domu polskiego”.

Lwów 1896 — 1898.

III.

(Budowy i roboty.)

Z ważniejszych prac w zakresie budownictwa miejskiego wymienić należy: a) koszar arcys. Karola Ludwika przy ul. Kleparowskiej (7 budynków), b) koszar kawalerzyckie przy ul. Łyczakowskiej (4 budynki) i c) parterowy barak dla obrony krajowej nad stawem Pelczyńskim. Dalej przeprowadzono rekonstrukcję cerkwi św. Mikołaja, zbudowaną dzwonicie, bramę i mur O. Franciszkanom, zrekonstruowano kościół Kларыk, wykończono pod dach szkołę św. Marcina, wybudowano dwa budynki administracyjne dla rzeźni, a wreszcie dwa domy mieszkalne i jeden administracyjny dla kolonii w Brzuchowicach.

Tu zaznaczyć także należy budowy monumentalne: teatru i muzeum przemysłowego. Otwarto prawie 20 nowych ulic, uregulowano na znaczniejszej przestrzeni 10, częściowo zaś 34 ulic, zmniejszono strome spadki w 7 ulicach (pomędzy temi ul. Kurkowa, Łyczakowska, Sykstuska i Teatynska). Uregulowano i przebudowano 22 ulic i placów (około 52.859 m.)

W systemie drukowania zaszyły znaczne zmiany: obecnie używa się kamienia ze Syno-

wodka i Skolego, wytrzymałego równie jak porfir, a tańszego o 1 zł. 22 ct. na 1 metrze □. Razem ułożono w latach 1896 — 1898: bruków 33.378-71 m², chodników 27.723-37 m², krawężników 21.856-10 metr. bieżących wjazdów, ryzostoków, przechodników 18.800 49

Oprócz tego wykonano: a) bruk drewniany w ul. Piekarskiej (2.030-00 m²); b) bruk asfaltowy makademizowany w ulicy Kościuszki (1.034-66 m²) i c) bruk z cegiel asfaltowo-granitowych w ul. Batorego (1.821-32 m²).

Kanałów betonowych nowych wybudowano w 66 ulicach 10.462-65 metrów bieżących. Nadto zrobiono 159 wlewoń i 192 namulników. Robót około wyposazowania, zasklepienia i przełożenia koryta Pelty, względnie Pasiaki, dokonano na przestrzeni 745-35 m. bież.

Bardzo wiele zrobiono w kierunku rozszerzenia i upiększenia plantacji, a mianowicie przestoczono całą górną część parku Kilińskiego urządzono i oddano do użytku publiczności plantację na górze s. p. Wiśniowskiego, rozszerzono znacznie plantację t. z. „dobrej wuleckiej” i urządzono piękną skwer na placu św. Jerzego, na przestrzeni około 4 morgowej.

Obsadzono 27 ulic i placów drzewami, a istniejące trawniki i klomby ogrodzono na przestrzeni 1.585 bieżących metrów, wreszcie sprawiono 85 sztuk kanap, a 75 ławek drewnianych. W ciągu tych trzech lat wykonano 18 studzien wyczerpanych z pompami żelaznymi i przełożono 666 m. b. wodociągów; nado wykonano wiele drobniejszych prac w tym kierunku.

Pretendentka do tronu bizantyńskiego.

Petersburg 10 lutego.

„Przenajświętszy” synod cerkwi rosyjsko-prawosławnej postanowił uczcić pewną osobistość, mieszkającą zagranicą — fakt, który ze względu na obecną politykę wschodnią Rosji nie jest bez znaczenia.

W Londynie mieszka dama w średnim wieku, nosząca nazwisko: księżna Eugenia Palaeologos, a wyprowadzając bezpośrednio swój ród od ostatniego cesarza greckiego Konstantyna Palaeologa. Urodziła się na Malcie, gdzie utrzymywała się ostatnia gałąź tego rodu i gdzie też władze angielskie potwierdziły prawdziwość jej rodowodu. Na Malcie wyszła za mąż za pewnego angielskiego oficera, który tymczasem przeszedł na emeryturę i z którym od kilku lat mieszka w Londynie.

Z małżeństwa tego żyją dwaj synowie, z których starszy w sposób wprost zdumiewający posiada typ grecko-wschodni i wykazuje istotne podobieństwo do utrzymywanych jeszcze obrazami starodawniej rodziny cesarskiej Palaeologów.

Przed niedawnym czasem przypominano sobie o księżnej w kołach rosyjskich i widocznie z inicjatywy wysokich sfer „przenajświętszy” synod zajmował się tą sprawą. Zgromadzenie to poddało rodowód i istniejące dokumenty rodzinne ścisłemu badaniu i doszło do przekonania, że o prawdziwości ich wątpić nie można. Wskutek tego postanowił synod przesłać jej wspaniałą opRAWIONĄ kopję obrazu Matki Boskiej, znajdującego się w soborze petropawłowskiem w Petersburgu, wraz z adresem, w którym odbiorczyni tytułowana jest księżną i cesarską wysokością, a jej synowie wysyłani są jako spadkobiercy pełnej sławy tradycji prawowierznego cesarstwa bizantyńskiego.

Według tego zdaje się, iż „przenajświętszy” synod pragnie, aby utrzymały się pretensje do tronu bizantyńskiego, oparte na prawach genealogicznych. Być może, że księżna, która żyje w bardzo skromnych warunkach, otrzyma za pośrednictwem synodu pensję od rządu rosyjskiego.

Środki na influenę.

Pewien człowiek — tak opowiada legenda wschodnia — jechał wozem przez las. Na wozie leżały setki siekier, ale jeszcze bez trzonów; miały one być odwiezione do handlarza żelazem w mieście.

KRONIKA NIEDZIELNA.

Dzisiejszą kronikę piszę w chwili, w której wyborcy stolicy połączonych dwóch takich królów, których nigdy nie było i takiego wielkiego księcia, które nigdy nie istniało, gotują się przystąpić z namaszczeniem do wykonania świętych obowiązków obywatelskich. Wyruszylem już w swoim czasie mój ład serdeczny, że do biesiady tej zasiąść nie mogę. Żal ten mnie wprawdzie nie opuścił, ale wrodzony spryt kronikarski podstępnie mi, że przy tym ogniu, mimo tak znacznego oddalenia, uda mi się przecie upiec własną, choć małą pieczonkę. Przyszło mi na myśl, że na kronikę dzisiejszą nikt we Lwowie nie zwróci uwagi. Ktoby się chciał nią zajmować wówczas, kiedy myśl i działa 15 komitetów wyborczych z 15 prezesami, 30 wiceprezami, tylu sekretarzami i z tyśiącem pięciuset komitetowych, — wówczas, kiedy jedna chwila szczęśliwego natchnienia może wtłoczyć w kurkule krzesła rady miejskiej, peryferje stu nieustraszonych Katonów i złotoustych Demostenesów, a jeden krok fałszywy otwór steru nawy napolewskiej oddać w ręce Herostatów i Ravacholów.

Pojmując całą wagę nadchodzącego faktu dziejowego, mam nadzieję, że pod jego paraso-

lem („pod zasłoną” już się nie pisze, bo to traci szablone) uda mi się przemyścić parę strasznych herezji, za które w innej porze czekałyby mnie może protesty, głosy oburzenia, a co najmniej spotkałby mi zarzut, że dla mnie nie ma już nic świętego. Tak jest, przyznaję się, że korzystam z bratobójczej walki, korzystam z dni, w których ocy obywateli Lwowa zwrócone są czynnie i stale na oblicza tego tyśiąca mężów, którzy są gotowi dla dobra miasta poświęcić swe głowy do myślenia, a pośledniejsze członki do siedzenia.

A więc ad rem.

Nie mam szczęścia znać pana Szczepanika. Jestem tak dalece bezwzględny, że przyznam się, iż nie odczuwam całego ogromu tego nieszczęścia. Czasami przychodzi mi niewprawdzie ochota odwiedzić w Wiedniu „Société pour des inventions Jan Szczepanik & Comp.”, ale na-przód wojna hiszpańsko-amerykańska zachwiała moimi finansowymi interesami, a obecnie mam uwieczniony kapitał w galicyjskiej kasie oszczędności i w przedsiębiorstwach naftowych. Nie wiem zaś czy wypada napisać do Wiednia: „Jeżeli szanowna Societé przyjeździe do Krakowa, to proszę, aby mnie odwiedziła, bo chciałbym się z nią poznać...”

Otóż nie znając pana Szczepanika, ani jego „et Comp.” nie będąc wynalazcą, a więc nie mając do niego fachowej zawiści, śmiało mógł-

bym powiedzieć, że mnie ani żębi, ani grzeje. A jednak grzeje mnie, nie on wprawdzie, ale jego reklama. Poty na mnie biją ilekolewkićdz razy, a zdarza się to codziennie, ujrę w jakim piśmie tygodniowym lub dzienniku artykuł o naszym Edisonie. Poty te pochodzą z radości, bo za każdym razem sądzę, że nareszcie czegoś ważnego o nim się dowiem, że zaspokoję uczucie patriotycznej dumy z tryumfów rodaka, że nareszcie zobaczę, jak Niemcy, Anglicy i inne pogańskie narody płacikiem przed nim padają. A tymczasem nie. Dowiaduję się tylko: pan Szczepanik pracuje nad takim, a takim wynalazkiem, pan Szczepanik udoskonała swój wynalazek, pan Szczepanik jeździł balonem, pan Szczepanik na wystawie paryskiej będzie miał swój pawilon, pan Szczepanik został wzięty do wojska, pan Szczepanik nie został wzięty do wojska, pan Szczepanik ma bujne włosy, pan Szczepanik zarobił trzy miliony, pan Szczepanik zarobił 12 milionów, pan Szczepanik przyjechał do Lwowa, pan Szczepanik przyjechał do Krakowa, pan Szczepanik wyjechał z Krakowa, pan Szczepanik nosi się z nową myślą, pan Szczepanik ma wasy zakręcone do góry, pan Szczepanik zapisany został do grona nauczycieli szkoły ludowej w Łobzowie, pracownię pana Szczepanika zwiędził książę Górónos i hrabia Glupen-Glupski, pan Kleinberg (et Comp.) kocha pana Szczepa-

nika, pan Szczepanik kocha pana Kleinberga. Niezadługo, a będziemy czytali, że pan Szczepanik ma katar, że lubi czarną kawę, że ma zamiar się ożenić (a daj mu Panie dobrą żonę i ładne dzieci!). Wszystko to, jak i poprzednie wiadomości, będzie równie przyjemne dla „polskiego” serca, równie rozczulające, — ale (proszę mi darować) ja chciałbym czegoś więcej. Jąbym pragnął, aby raz te zapowiadane, wielkopomne wynalazki wyszły z dziedziny projektów i doskonałych, jąbym pragnął raz wiedzieć, dlaczego o chwila spotykam się z portretem pana Szczepanika i z artykułami, które z jego istnienia strasznie cieszyć mi się każą.

Trzeba być sprawiedliwym. Pan Szczepanik podobno rzeczywiście dokonał ważnego wynalazku w dziedzinie taktwa. Bardzo dobrze. Należało to podnieść, ogłosić, pochwalić się pomyslowością rodaka. Ale i tu przesada byłaby nie na miejscu. Oprócz taktwa istnieje jeszcze kilka tysięcy rodzajów pracy ludzkiej. Każdy z nich się udoskonalą, każdy w ciągu wieków miał po kilku, jeżeli nie kilkunastu Szczepaników. Gdyby ktoś zdołał się na szczególony spis tylko tego, co w wieku XIX wynaleziono i udoskonalono na wszelkich polach pracy ludzkiej, to spis ten możeby się nie dał pomieścić w jednym tomie, a nazwiska wynalazców i „udoskonalców” zajęłyby pewnie kilkanaście stronnic. A (zdejmiemy pychę z serca) w spisie tych na-

zwał, gdyby były układane według ważności wynalazków, nazwisko p. Szczepanika nie znalazłoby się na pierwszej stroniczce. Nie mówię już o wynalazkach w dziedzinie nauki, które zazwyczaj dopiero otwierają pole do wynalazków w dziedzinie przemysłu.

Więc radzę czekać, aż inne wynalazki p. Szczepanika przyobleką się w ciało. Wtedy dopiero i to jeżeli będą doniosłe, będziemy mieli podstawę do zrywania gardła na okrzyk: niech żyje! Bo ta reklama, jaką dziś go obdarzamy, jest śmieszna, przechodzi granice zdrowego rozsądku.

Po napisaniu słów powyższych zajrzałem przez ciekawość do Encyklopedji, wydanej dla ludu przez „Macierz polską”. Nie zawiodłem się: pan Szczepanik w niej figuruje, z charakterystyczną co prawda uwagą, że wynalazki jego będą doniosłe „jeżeli się naprawdę powiedzą”. Szczepanikowi poświęca Encyklopedja 22 wiersze, kiedy dla Moniuszki na ich 15, dla Bolesława Prusa 14, dla Z. Wróblewskiego 6 (a przecież to była nasza chwala naukowa i ofiara dla nauki), dla M. Wiszniewskiego autora „Literatury” 5. Niech się jednak cićcio do 15to wierszowi pocieszą, bo ani wiersza, ani wzmianki nie ma w tej Encyklopedji o arch. Holowińskim, o naszym meceniku biskupie Rzewuskim, o znakomitym pocie Faleńskim (Felicjanie), o historyku T. Morawskim, o Steinkellerze, jednym z

KRONIKA.

Blyszczące i czyste leżały ostre narzędzia, tak jak wmyły z huty żelaznej, a w blasku słońca rzucały odbłyśki przez las. Drzewa trzęsły się i drżały. Strach śmiertelny się oparował i jęczał: „Bieda nam! Sikiery są na nas wytoczone! Pod ich ciemnymi padnieniami”. Wtedy stary pień dębowy zabrał głos i rzekł: „Glupcy! Nie dostarcicie im trzonków, a też nie wam nie uczynią!”

Stara ta legenda przychodzi mimowoli na myśl, gdy się weźmie pod uwagę usprawiedliwiony zupełny strach przed influencją, jej szuteczki, groźące życia zwróty, gdy się widzi, jak ten lub ów drży, skoro słyszy o kimś, którego znał jako zdrowego człowieka: „po krótkiej chorobie zmarł na następstwa influenzy, na zapalenie płuc po influenzy itd.” Możnaż zawałać do przerażenia: „nie dawajcie influenzy punktu oparcia, a nie będziecie mieli potrzeby obawiać się jej. Zachowujcie się wobec tego często nieobliczalnego i nie zawsze niewiadanego cierpienia prawidłowo, a pokonacie je, gdy was opanie nawet, z łatwością”.

Uprawiedliwionem jest zatem pytanie: „Jak się zachować wobec influenzy?” Jest ono tem więcej na czasie, ponieważ właśnie teraz zabiera tu i ówdzie ofiary, nie oszczędzając ani palacu bogactwa, ani ubogiej chałupki biednego robotnika. Ażkolwiek nie mamy do czynienia z epidemją, która jako taka naraża wielu ludzi na wielkie niebezpieczeństwo, to jednakowoż ogromne rozszerzenie się influenzy, jej nadzwyczaj łatwe przenoszenie się i często zupełnie niespodziewane poważy przebieg, zasługują na baczną uwagę. W dodatku diagnozy influenzy nie można zawsze wcześniej postawić po prostu dlatego, że wielu ludzi uważa tę chorobę za zwykły, niewiarty katar przewodów oddechowych, nie zwraca uwagi na symptomy zaburzeń w systemie nerwowym, na lekką febrę i z tych wszystkich powodów nie udaje się do lekarza. Naturalnie tacy pacjenci chodzą jeszcze, załatwiają, acz z trudnością, swoje interesy i nie myślą wcale o szanowaniu się.

W tem jednak spoczywa poważne niebezpieczeństwo, przed którym ostrzegać należy ustawicznie. Jeżeli ktoś dostanie gwałtownego kataru, kaszlu, czy to wskutek dowiedzionego czy niedowiedzonego przebiegu, jeżeli potem zauważy zmęczenie, ból głowy, ból w krzyżach, zaburzenia żołądkowe, brak apetytu, gorączkę, choć lekką, 38° i więcej; pragnienie—to pewnem niemal jest, że dostał influenzy. Przypuszczenie to w pewnych wypadkach może być błędem, ostrożność jednak nakazuje zachowywać się tak, jakby to były początki influenzy. Ostrożność ta nie zawadzała nigdy i niejednemu utrzymała przy życiu i zdrowiu.

Jeżeli w czasie panowania dyfterji dzieci zapadną na katar krtań, na utrudnienie w przełyku, gorączkę, kaszel, chrypke itd., to ostrożni rodzice, nawet wtedy, gdy dostrzegą lekkie zaostrzenie się gardła, odosobnią dziecko od zdrowego rodzica, połóżą je do łóżka i w celu postawienia diagnozy bez zwłoki zwołają doktora. W wypadkach wątpliwych zawsze jest wskazaniem przyjmować rzecz gorzszą, a nie wahać się przez pół dnia z zasięgnięciem pomocy lekarskiej. Zupełnie podobnie postępować należy przy kurchach, wymiotach itd., a nie tracić czasu na leczenie domowe.

Wracając do influenzy, to nawet zdrowy, silny człowiek — jeszcze więcej jednak cierpiący już na katar chroniczny lub na następstwa zapalenia płuc i opłucnej — powinien się w razie przytoczonych objawów połozyc się do łóżka. Gdy uczyni to dopiero po dwóch, trzech dniach, musi być przynajmniej na to, że katar, znajdujący się w wyższych przewodach oddechowych, dotrze do niższych i zaatakują bezpośrednio płuca. Własnie to pełzające występowanie kataru płucnego lub rzeczywistego zapalenia płuc, jest jednym z największych niebezpieczeństw influenzy, która nawet herkuliczni zbudowani ludzie, drwiczący sobie z prestróg, może porwać w przeciągu kilku dni.

Postępowanie prawidłowe przy influenzy powinno być następujące: leżenie w łóżku 2 do 3 dni, przy silnym katarze co dwie godziny letni okład na szyję i piersi, przy lżejszym owinięcie sznurem flanelą; przy bólu głowy zimne kompresy na całą głowę; jako pokarm mleko i pożywne zupy — nie bardzo gorące — jajka, kakao itp. jako napój limonada, jabłcznik itp. przy ogólnem osłabieniu kieliszek portwino. Rzecz najgłośniejsza jednak: trzy razy dziennie po gramie salipiryny w opłaku, co popijać należy herbatą lipową z sokiem cytrynowym; środek ten okazał się nawet w uporczywych wypadkach influenzy bardzo skutecznym. Jeżeli się od samego początku stosuje wyżej wskazane postępowanie, można być pewnym, że choroba po kilku dniach przejdzie. Prócz tego chroni ono od następstw influenzy, jeżeli go się za wcześnie nie przerwie. Ażkolwiek wyjdzie się z łóżka, należy jeszcze dwa do trzech dni pozostać w pokoju, aby się nie narażać na zbyt ostrą i nagłą zmianę powietrza.

Nie należy zapominać, że przebiecie influenzy nie chroni bynajmniej przeciwko nowemu zapadnięciu, że przeciwnie recydywa następuje bardzo często, zwłaszcza, jeżeli symptoma nie są jeszcze zupełnie usunięte. Kto jest słabowitym, lub na zakażone płuca, powinien się bardzo szanować, ponieważ influenzy daleko niebezpieczniejszą jest dla niego, niż dla zdrowego.

Dr. G-1.

wielkich twórców przemysłu polskiego, o znakomitych malarzach Malczewskim i Pruszkowskim, z których ostatni nie tylko był wielkim malarzem, ale w encyklopedji dla ludu powiolen był znaleźć miejsce i dlatego, że był „chłopianem” znanym przez cały lud krakowski, i że malował przeważnie sceny ludowe lub fantazje z wierzeń ludowych. Ten sam los spotkał Łęgonę, biskupa Niedziałkowskiego, Balcera, Brzozowskiego, Kozielskiego, Kotsisa, Cholewickiego, Belickowskiego, Kenia, a nawet Gabryela Holulka, o którym w Encyklopedji ludowej zapomnieli, chyba nie wolno. Górn pan Szczepanika!

Góra, — bo oto znowu wszystkie dzienniki donoszą, że „Société des inventions Jan Szczepanik et comp.” podjęła się fabrykacji samowarów higienicznych wynalazku p. Alfonsa Paryczy. A co? będzmy mieli samowary Szczepanika; i na taką kupiecką reklamę nie potrzebuje p. Kleinberg (et comp.) nawet grosza wydać — ma za darmo ogłoszenia w teście wszystkich pism polskich.

Przed paru tygodniami umarł jakiś biedak, zdaje mi się, że nauczyciel ludowy (niepotrzebnie naprzód dodał, że „biedak”, bo to synonim nauczyciela ludowego) i pisma nasze pomieściły jego nekrolog, w którym nie było oprócz daty śmierci i zaznaczenia, że zmarły był kolegą sławnego wynalazcy

Djarusz lwowski.

Niedziela 19 lutego.

O godz. 5 popołudniu w sali „Sokola” koncert 30 pp. na rzecz kuchni ludowej.

O godz. 5 popołudniu w „Skale” odczyt p. Br. Krzyżewskiego pt. „Polska za Jagiellonów”.

O godz. 5 popołudniu w szkole św. Marcina odczyt bezpłatny prof. J. Pawlikowskiego „O pieśniach”.

O godz. 5 popołudniu w szkole Staszica odczyt bezpłatny dr. M. Schoenetta pt. „O olbrzymach w świecie roślinnym”.

Teatr hr. Skarbka: popołudniu „Tamten”, sztuka; wieczorem „Faust”, opera

Kalendarz. Niedziela (19): Konrada pusteln.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 8, zachód o godzinie 5 minut 22

Z uniwersytetu. P. Marjan Juljusz Wawrzowicz rodem ze Lwowa, omarzył na uniwersytecie lwowskim stopień doktora praw.

Zjazd dyrektów szkół średnich w Galicji, który miał się odbyć we Lwowie z końcem marca r. b. odłożony został na czas po świętach Wielkiej nocy.

W samą porę. Dr. Acker zgubił wczoraj rano dwa losy „Czerwonego krzyża”. Nie namyślając się długo poszedł w tel. chwili do banku, aby zgłosić zgubę. Jakież było jego zdziwienie, gdy przed okienkiem likwidator zastał już jakiegoś żydka, który owe losy zastawiał. Żydek zapytany, skąd owe losy posiada, zamiast odpowiedzieć, znikł jak kamfora, i tyle go tam widziano.

Gagatek. Rodzony syn okradł swą matkę, p. Annę Danielską, zabrawszy w czasie jej nieobecności z mieszkania różne przedmioty z garderoby, wiszącej w szafie i poniósł je na sprzedaż.

Pogłoska o ustąpieniu wiceprezidenta Korytowskiego — jak to dowiedzieliśmy się z autentycznego źródła i jak donosi nam korespondent wiedeński — jest bezpodstawa. Z Wiednia donoszą nam: Pogłoska ta przetransportowana została do Wiednia z Krakowa. Jeden z tutejszych dziennikarzy otrzymał ją, oddział się do jednego ze znajomych posłów polskich, który ma ją istotnie potwierdził. W ten sposób zalażała ona tu wiary. Poinformowaliśmy się jednak we właściwym miejscu, musimy jej stanowczo zaprzeczyć, gdyż jest zupełnie mylną.

Kronika prowincjonalna. W Stanisławowie aresztowano Feliksa Zajacę, przedsiębiorcę budowlanego pod zarzutem transakcji oszukańczych. Burmistrzem miasta Skafatu wybrano adwokata dr. Ehrlicha.

W Tarnopolu jednego robotnika zasypało urwisko tak, że z pod gruzów wydobyto go już nieżywego.

Drugi robotnik przy czyszczeniu studni spadł na niebezpieczny, że zlamal krzyż i w kilka godzin potem umarł.

Kraków leży w Rosji! Takie odkrycie uczyniła „Die königliche Akademie der Künste” w Berlinie. Prezydent jej, pisząc kondolencję z powodu śmierci Kossaka, przesyła je „an den Verein der Künstler & Schriftsteller, Krakau, Russland”.

Gimnazjum polskie w Cieszyńcu. Opawska *Freie Schlesische Presse* twierdzi, że upaństwowienie polskiego gimnazjum w Cieszyńcu jest rzeczą postanowioną. Dowodem tego jest, że departament budownictwa śląskiego rządu krajowego w Opawie otrzymał zlecenie sporządzenia planów na nowy budynek gimnazjalny. Ponieważ z istniejących na Śląsku gimnazjów żadne nowego budynku nie potrzebuje, przeto wspomniana gazeta wnioskuje, że idzie tu o budowę państwowego gmachu dla gimnazjum polskiego w Cieszyńcu.

Stypendjum polskie w Moskwie. Towarzystwo polskie w Moskwie postanowiło z okazji jubileuszu Mickiewicza utworzyć przy uniwersytecie tamtejszym stypendjum imienia naszego wieszcza dla studenta Polaka, wychowawca uniwersytetu moskiewskiego. Prawie cały potrzebny fundusz t. j. 5.000 rubli, został już zebrany.

Misja wśród Polaków w Bośni i Turcji. W ostatnim zeszycie *Misyj Katolickich* czytamy, że podobnie jak w zeszłym, tak i w bieżącym roku ks. M. Czermiński T. J. wybiera się na wędrówkę misyjną do Bośni i Turcji z początkiem marca br., aby ułatwić spowiedź wielceokną Polakom, żyjącym na obczyźnie. W dniu 9 marca będzie pracował w kolonii niemieckiej Windthorst, gdzie przebywa wielu Polaków; d. 11 marca w Celinowcu; d. 13 w Milewacu; 15 w Mahoglini i Bakinci; 17 w Banialuce; 21 w Celinowcu; 23 — 28 w Dolnej Tuzli, Simin-hanie, Lukawacu; 31 w Vareszu; 3 — 9 kwietnia w Serajewie; 9 — 10 w Mostarze; nadto z końcem maja będzie dawał rekolekcje w Stambule i misję w Adampolu, położonym w Malej Azji.

Falb się pomylił. Miesiąc luty r. b. miał według przepowiedni głośniego meteorologa, Rudolfa Falba, należeć do najostrejszych miesięcy bieżącej zimy, a ubiegła sobota, dnia 11. b. m., miała być „dniem krytycznym pierwszego stopnia”. Tymczasem upłynęła już połowa miesiąca, w której prócz

Szczepanika! Proszę mi darować, ale tego już już chyba za dużo. Nawet śmierć jakiegoś biedaka stanowi reklamę dla wielkiego wynalazcy, który — rzecz prosta — sam musiał odczuć niełaskawość tej „przyjaśelskiej” przysługi.

Widząc, jak czytelnik całkiem nieprzekonany moimi wywodami, ma ochotę powiedzieć: ależ pisma wiedeńskie pierwsze rozpoczęły pod niebiosami wynosić p. Szczepanika, a przecież Niemcy nas nie kochają. Otóż w tem, coś sam czytelniku powiedział, masz już połowę wytłumaczenia faktu. Takie uosnienie się Niemców nad „genjuszem” Polaka, i to w obecnych czasach, ach bardzo dużo mówi. Pan Kleinberg, ów „et comp” p. Szczepanika, nie jest głupi człowiek. On rozumie, co to jest reklama dla każdego przedsiębiorstwa. Gdzie z góry obrachowano, ile to milionów będą mieli pp. Szczepanik i Kleinberg do podziału, tam nie żał procent od procentu ulokować w dziennikach i telegramach. A jeżeli dodam, że prasa wiedeńska nie jestto cnotliwa matrona, lecz osoba bardzo przystępna, łatwo dająca się przekonać argumentami, kurs w kraju mającymi, — to masz czytelniku całkowite objaśnienie, gdzie się znajduje źródło wiedeńskiej reklamy.

Oto nowy, prosty z igły przykładzik, czem jest reklama.

Przed tygodniem biorę jeden z naszych dzienników do ręki i czytam czarno na białem

jednego dwunasto-stopniowego mrozu, mamy stałe pogodę, a „dzień krytyczny” obdarzył nas ciepłem. Więcej takich „dni krytycznych”, a biedacy nie będą się gniewali na tegoroczną zimą.

Dar. Cesarz udzielił z prywatnej swej szkatuły gminie Ostrow w powiecie Kamionka Strumiłowa, na dokończenie budowy cerkwi, zapomogi w kwocie 100 zł.

Uczta pożegnała urzędnicy polityczni p. radcę dworu Leopolda Morawetza, powołanego do ministerstwa kolei żelaznych w Wiedniu na stanowisko radcy ministerjalnego. Przybyło całe gremium urzędników koncepcyjnych namiestnictwa z p. wiceprezydentem Janem Liedem na czele. Pierwszy toast na cześć p. radcy Morawetza wznosił w imieniu wszystkich zebranych radca namiestnictwa p. Ignacy Korzeniowski, drugi w imieniu dotychczasowych bezpośrednich podwładnych i młodszych kolegów biurowych nowomianowanego radcy ministerjalnego, starosta dr. Stanisław Ustyjanowski.

Pomnik Tarasa Szewczeni. Towarzystwo ruskie imienia Tarasa Szewczeni wniosło w tych dniach petycję do rady miejskiej, w której prosi ze względu, że zakupiło od p. Wajdy dwie kamienice w górnej części ulicy Czarneckiego na cele towarzystwa, o nazwanie placu przed temi kamienicami „placem Tarasa Szewczeni” — oraz o odstąpienie kawałka gruntu na tym placu pod pomnik Szewczeni, który towarzystwo chce tam postawić. Miejsce, o którym mowa, leży u podnóża pagórka, na którym stoi pałac arcybiskupa rzymsko-katolicki i jest — naszym zdaniem — zupełnie nieodpowiednie pod pomnik piewcy hajdamaczyzny.

Komitet „obywateli niezawisłych” zebrał się onegdaj o godzinie 7 wieczorem w rynku l. 7, pod przewodnictwem dr. Weigla, aby w poufnych naradach zastanowić się nad akcją, jaką ma przedsięwziąć wobec przyszłych wyborów. Jawiło się około 40 obywateli. Przedewszystkiem przyjęto do wiadomości i aprobowano odczytany przez sekretarza komitetu, dyr. Solęskiego, program „niezawisłych obywateli”, który treścią nie odbiega daleko od programu innych komitetów. Na wniosek p. Monczalowskiego postanowiono porozumieć się z komitetem ruskim, aby wraz z nim akcję wyborczą przeprowadzić. Z kolei przyjęto *en bloc* listę 75 kandydatów. Na liście tej widzieliśmy około 15 żydów (!) i duży procent Rusinów. Okoliczność ostatnią tłumaczy sam tem, iż w ten sposób komitet „niezawisłych obywateli” chce się przedstawić sympatycznie k m i t e t o w i ruskiemu. Dlaczego jednak tyłu tam żydów, to już jest tajemnicą „niezawisłych”. Jako charakterystyczną rzecz podnosimy, iż uchwalono wykreślić z powyższej listy jednego z członków, wpłatanych rzekomo w aferę kasy oszczędności, jak również tę myśl przewodnią, której komitet postanowił się trzymać przy wyborach do przyszłej rady, t. z. pozostać przy wszystkich, którzy sumiennie pracowali i na każdym posiedzeniu się jawili, natomiast kreslić bez litości tych, którzy obowiązków swoich należycie nie spełniali.

Jaskinia złodziejska. Jedną z bardzo ważnych podprzemioła złodziejskiego są ringi rzezi-mieszków, objierające sobie, jako siedzibę i centrum działalności, jakąś chałupę na jednym z przedmieści lwowskich. Wczoraj właśnie agentom policyjnym Rosenstreichowi i Finkelsteinowi udało się wytropić jedną z jaskiń złodziejskich w Zamarstynowie, gdzie aresztowali Marię Hettel, matkę nieletnich Franciszka i Rudolfa Hemerlingów, oraz Józefa Adamowskiego, katem tam mieszkającego, jako sprawców kradzieży, ostatnimi czasami we Lwowie dokonanych, z których liczne *corpora delicti*, jako to: bielizna, kawałki materji, popruty płaszcze oficerski itd. zakwestjonowano.

Za nocleg ładnie się odwdzięczył J. Leibsteinowi Piotr Łyżnik. Oto rano zabrał swemu dobroczydce pugilares z kwotą 20 zł. i z nią się oddalił, aby więcej nie wrócić.

Przejechanie. Wczoraj wieczorem przejechał fiaker na ul. Szpitalnej pięcioletnie dziecko, Moszka Katz, które odniosło liczne kontuzje. Wypadek zdarzył się około godziny 8. wieczorem. Interwenjowała stacja ratunkowa.

Tajemnicza kartka. Jak już donieśliśmy, w Poznaniu na Gymbine od strony Zawad znaleziono na lodzie zwłoki właściciela drukarni, Franciszka Chocieszyńskiego, z przyklepioną na twarzy karteczką z niezrozumiałym napisem „Size 7 1/2 W.” Otóż pewien właściciel fabryki kapeluszy wyjaśnia, iż kartki tego rodzaju z wypisanymi na nich wymiarami okrycia głowy zwykli nalepać na skórcie kapeluszy kapelusznicy angielscy. Kartka ta pod wpływem wilgoci mogła się od skórki odlepić i wypadkiem przylegnąć do policzka. „Size 7 1/2” odpowiada w przybliżeniu 57 1/2 ctm.

W sprawie zagadkowej śmierci Franciszka Chocieszyńskiego, otrzymaliśmy *Pos. Ztg.* i *Pos. Tageblatt* z autentycznej strony — „wyjaśnienie”. Powiedzano w niem, że obdukcja zwłok wykazała, iż rany nie były śmiertelne, a morderstwo jest wykluczone. Z przeprowadzonego śledztwa można wnioskować, że Chocieszyński w napadzie obłąkania sam targnął się na swe życie i zadał sobie cztery rany, a padłszy na łód, prawdopodobnie się zadusił. Według *Pos. Ztg.*, śledztwo dalsze się toczy.

Odpowiedź redakcji. W. dr. Błażejowski,

w telegramach: Nieżywały triumf polskiego architekt! Nie czytając dalej, podkończyłem z radością, bo mam słabość do sztuki polskiej i smuciłem się, że tylko jedno malarstwo nasze odnosi po świecie triumfy. Chwała Bogu, przyszedł czas i na architektkę. Pewnie na jakimś międzynarodowym konkursie na budynek monumentalny, Polak na stu lub dwustu konkurujących, otrzymał pierwszą nagrodę. Tak myślałem, zapomniał, że trzymam w ręku dziennik, który zaspokoja zaraz moją ciekawość. Przypomniałszy sobie o tem, rzucam łapczywie oczy na dalszą treść telegramu i dowiaduję się, że p. Jan Zawiejski, będąc w operze wiedeńskiej na reducie, zauważył, że sala redukowa w razie pożaru, nie przedstawia dostatecznego bezpieczeństwa i że wskutek przedstawienia p. Zawiejskiego zwołano komisję ze znawców i przedstawicieli władzy.

I to ma być: nieżywały triumf polskiego architektki?! — a raczej: architektka, bo jak w pierwszym przypadku liczby pojedynczej jest litera a nie: literata, architekt, a nie: architektka, tak i w przypadku drugim nie mamy: literaty, architektki, lecz: literata, architektka.

Pana Zawiejskiego znam. Jest to dobry towarzysz i wesół architekt, to jest chciałem powiedzieć odwrótnie: dobry architekt i wesół towarzysz. Kiedy nam budował teatr w Krako-

wie, to parę lat wszyscy dowcipnie zapatrywali się od niego w anegdoty. Człowiek to bardzo sympatyczny, zdolny, wymowny, umysł jasny, — ot cała litania pochwał. Ale kochający się jak bracia, a rachujący się jak żydzi... o reklamę.

Bo ten telegram, to był tylko początek. Przez cały tydzień szły telegramy: komisja wezwana Zawiejskiego, komisja konferowała z Zawiejskim, redneta odwołana, Zawiejski przedłożył ankiecie propozycje, — nawet osoba monarchy została w tej sprawie wciągnięta do telegramów.

Wyobraźmy sobie, że ktoś zauważył we Lwowie, że w tej lub owej sali balowej jest za mało drzwi, lub, że korytarze są za ciasne, lub że z galerji powinno być osobne wyjście na ulicę dla uniknięcia natłoku. Przypuśćmy nawet, że przerażony tem odkryciem prezydent, czy choćby sam namiestnik, zakaze balu czy reducy. Kłoby o tem telegrafował po świecie? — a gdyby nawet telegrafował, to ograniczyłby się na samym fakcie odwołania balu, ale nie podawałby Europie wiadomości o wielkim odkrywy cianego korytarza, lub malej ilości drzwi do sali widowczych. Ja sam niechwalęjczy, dostrzegłem przed 10 moze laty, manka-wie w mostku prowadzącym z Krakowa na błonia. Zakomunikowałem moje spostrzeżenie budnicznemu miejskiemu — i zepsuty pal nowym zastąpiono. A przysięgam na wszystkie

świętości, że nie tylko żaden telegram nie doniósł światu o mojem spostrzeżeniu, ale nawet miejscowe dzienniki były tak niegrzeczne, czy niesumienne, że cały fakt pokryły głębokim milczeniem. Dopiero teraz wydobyłm go na jaw, lecz przez wrodzoną skromność zrzekaam się wszelkich objawów uznania i wdzięczności ze strony ogółu.

Są jednak takie rodzaje reklamy, które znikają powoli. W ostatnich dniach ukazało się w dziennikach ogłoszenie tej treści: „Je cherche une Bonne Française pour deux garçons de trois et six ans”. Dawniej autor takiego ogłoszenia podawał dokładnie swoje nazwisko i miejsce zamieszkania, bo to zawsze oznaczało, że pochodzi z „dobrej krwi”, że wie, co się rodowi i dzieciom jego należy. Dziś pod ogłoszeniem czytamy tylko miejsce ostatniej poczty, z dodatkami: poste-restante. A więc ludziska, chwala Bogu, wstydzą się już swojej głupoty, zbrodni popełnionej na dzieciach i języku ojczystym. Pomyślcie sobie: trzyletni dzieciak w owem poste-restante będzie się już uczył paplać po francusku! I prokuratorja nie na to nie mówi! A wszak nawet dręczenie zwierząt jest zakazane. Wszak zamach na czyjeś zdrowie, wszak uszkodzenie komuś mózgu bywa karane — wszak nie wolno rozklekać zarazy nawet wśród bydła. Do dzieła, panie prokuratorze!

K. Bartoszewicz.

adwokat we Lwowie Dziwimy się, że Szan. Pan, jako prawnik, tak źle interpretuje § 19 „ustawy prawowej”. Paragraf ten pozwala postawić tylko szczegóły zawarte w dzienniku, wszystkiego innego redakcja nie ma obowiązku drukować, a właśnie pismo pańskie dotyczy takich rzeczy, o których my nie pisaliśmy wcale. Dla „wygadania się” jest rubryka „Nadesłane”.

* Zguba. Plany księcioła, zgubione wczoraj (17 b. m.) pomiędzy godz. 12 a 1/2 w południe na ul. Piękarskiej, zabrze znalazła łaskawie złożyć w redakcji naszego pisma, gdzie ewentualnie otrzyma stosowną nagrodę.

* Bezpłatne odczyty popularne, urządzone staraniem lwowskiego Towarzystwa oświaty ludowej, odbędą się dziś w niedzielę dnia 19 b. m. o godzinie 5 popołudniu w dwóch salach. W szkole im. św. Marcina mówić będzie prof. dr. Jan Pawlikowski „O pieniądzu: w szkole im. Staszica dr. Maksymilian Schoenett „O olbrzymach w świecie roślinnym”.

* Pierwsze rekolekcje polskie w Wiedniu odbywał się będą od dnia 26 h. m. do dnia 3 marca w kościele o. Zmarłych, wstąpił przy ulicy Reunweg pod kierownictwem O. Bakonowskiego, prowincja z Krakowa, dla osób objęta płci bez różnicy wieku.

* Na lwowską wystawę sztuk pięknych nadesłali najpiękniejsze swoje prace: Augustynowicz „Portret kobiety”; Daszyński dwa „Krajobrazy”; Harasimowicz dwa „Widoki”; Kotowski Damazy „Portret dr. Tatarczucha”; „Portret synka artysty” oraz „Widok na Lwów wieczorem z tarasu pawilonu sztuki”; Kruszewski „Madonna”; Pakajówna „Portret Karola Brzozowskiego”; „Dzieci wiejskie”; „Wieniec drzew”; „Marzenie”; Pelczyński „Krajobraz”; Popiel Włodzimierz dwa „Widoki”; Reyzner „Mieczysław „Krajobraz”; Rybkowski Tadeusz „Polowanie na kaczki”; Sztren „Widok Krakowa”; Wyspiański „Studium”; „Krajobraz”; Winterowski „Wachód księżycy”; „Widok jesienny”.

* W skład jury krajowego turnieju szermierzy, który się odbędzie we Lwowie od 12 — 16 kwietnia 1899 roku wchodzi: F. M. por. Gustaw Scharneck Plentner jako przewodniczący, dr. Aleksander Raciborski i Zdzisław Obertyński jako tegoż zastępcy, tudzież pp. Juljusz hr. Bielski, Fryderyk Dreher, Zygmunt Dęczyński, dr. Jan hr. Droboszycki, Edmund Egelmar, Henryk Mostowski, dr. Stefan Niemowski, dr. Władysław Niemowski, Stanisław Przytułski, Fryderyk Rus, Edmund Schedivy, Jan Starzyński, dr. Tadeusz Solowij, dr. Tadeusz Tarsiewicz. Lieta jurorów nie jest jeszcze zupełna, gdyż kilka osobistości zaproszonych przez komitet na jurorów, dotychczas nie zawiadomiło komitetu o przyjęciu wyboru.

* Kurs przygotowawczy do egzaminu na jednolitych ochotników (Intelligenzprüfung) rozpoczyna się z dniem 1 marca w szkole przygotowawczej St. Dobrowolskiego ul. Brzajewska poczta l. 3. 146 2—3

Zmarli: Marcell Steifer, oficer magistratu miasta Lwowa, uczestnik powstania 1863 roku, Sybirak, zmarł we Lwowie w 68 r. życia.

Apolonia z Trusów Kantzka, wdowa po doktorze medycyny, zmarła w Krakowie w 84 r. życia.

Jan Ostrowski, profesor kuzewnictwa muzycznego w Krakowie, naucejczył muzykę w seminarjum nauczycielskim męskim, ceniony artysta-akrypki i kompozytor kilku utworów do tańca, zmarł w Krakowie, w 46 r. życia.

Wybory do rady miejskiej.

Komitet przedwyborczy techniczno-przemysłowy zwołał onegdaj w domu naftowym wieczorem zebranie pod przewodnictwem p. Tadeusza Fiedlera. Udział uczestników niebył liczny. Przewodniczący omówił program komitetu, zasadzający się przedewszystkiem na dobru ludu, którzyby ten program wykonali.

Streszcza się on w dążeniu, aby reprezentacja miasta była dzielną i sprężystą; polepszeniu zdrowotnych stosunków miasta i jego mieszkańców; rozszerzeniu oświaty; staraniu o prawidłowy rozwój wszystkich dzielnic miasta i staraniu o podniesienie moralne i materialne mniej zamożnych warstw ludności.

W dyskusji zabrał głos pierwszy p. Rawski, kładąc nacisk na obójność naszego społeczeństwa wobec naszego rodzinnego przemysłu. W tym kierunku zmiany potrzeba, przedewszystkiem w radzie miejskiej. (Teatr, w dociąg, gazownia). Upředzenie takie zwalczać należy energicznie.

P. Maślanka pragnie, aby technicy bardziej niż dotąd przymknęli do przemysłowców, aby znaleźć w nich podkład, na którym mogliby być silniejsi i nie tak izolowani, jak są od szeregu lat w radzie miejskiej.

Przewodniczący stwierdza, że kontakt taki między przemysłowcami a technikami już istnieje.

Przemówienie inspektora Szczepanowskiego było świetną rehabilitacją dla p. Heppego na jego poniżenie niedawne na posiedzeniu rady miejskiej. Zdaniem mowy, wszystko złe, które spada na miasto i jego pracowników, ma swe źródło w semickiej klacie, która radą trzęsie (hucne brawa).

Następny mówca p. Sliwiński uważa za właściwe porozumienie się z komitetem miejskim, bardzo silnym.

P. Rawski upomina, że nie należy ze względu taktycznych dyskutować nad osobami, lub wymieniać kandydatów. Zepsuloby to całą akcję i nie doprowadziło do czegoś.

Nadziwzner Jasicki chce wiedzieć, czy istnieje w ogóle lista kandydatów komitetu.

Atmosfera staje się podniecona z powodu pojawienia się na zebraniu jakiejś bezimiennnej listy, do której nikt z zebranych, ani komitet

nie przyniósł. Tajemniczość komitetu wy-

konawczego wywołała w gronie zebranych pewne niezadowolenie.

Przewodniczący usiłuje zlagodzić zniechęcenie gorętszych, tłumacząc, że akcja cała jest prawie zamknięta, jednak względy taktyczne nakazują nie wyjawiać listy przed czasem.

P. Konopacki (ślusarz) zauważył, że sami technicy, jak świadczą wspomniana lista, nie są jeszcze w zupełnej między sobą zgodzie. Jest zdania, że należy wezwać tych z poza grona komitetu, którzy mają innych kandydatów, aby w imię solidarności przedstawili ich komitetowi.

Okazuje się, że „tajemnicza” lista została — bez zleż woli — rozdana na zebraniu przez uadziwznera Jasickiego. — Sprawę wprawdzie zlagodzono, ale... niesmak pozostał.

P. Heppe proponuje, aby listę tę odesłać komitetowi centralnemu z poleceniem, ażeby się nad niektórymi kandydatami, tam wymienionymi zastanowili, czyby ich nie należało również wziąć w rachubę. W liście samej, względnie w jej rozdzian, nie widzi nic zdrożnego.

Prof. Pawlewski sprzeciwia się wnioskowi p. Heppego; pochwala dotychczasową działalność komitetu i jest za tajnością listy kandydatów aż do ostatniej chwili.

Dobrze już po godzinie 9 nastąpiło pewne rozveszenie, bo zabrał głos p. Jägerman i w swoim sposobie poddał krytyce działalność dotychczasowej rady no i komitetu techników. Zauważył tylko, że za szerepe zebranie, ażeby do niego tak przemawiać, jak to ongi na ratuszu. Pan Gustaw Fiszler jednakże, że nie słyszał tego przemówienia, bo byłby miał pyszny typ do nowej serii swoich monologów.

Na szczęcie dnia sławnego monologisty zarezerwował sobie p. Jägerman dalszy głos na ogólnem zebraniu, za co mu bardzo wdzięczni byli sprawozdawcy dziennikarscy, opuszczając zebranie o trzy kwadranse na 10tą.

Gal. kasa oszczędności.

Gazeta narodowa donosi, że badania ksiąg Kasy wykazały, iż długi pp. Wolskiego, Odrywolskiego i Szczepanowskiego dochodzą kwoty 7 milionów i że w czasie panującego nawet popłochu, bo po 15 stycznia jeszcze kilkanaście tysięcy kredytu im p. Zima udzielił.

Przebieg donosi: Wypracowanie nowych statutów dla Kasy oszczędności powierzono p. Decyciewiczowi, sekretarzowi ministerjalnemu. Ustawa, mocą której kraj objemie gwarancję za wkłady ułożone w Kasie oszczędności, przysiędo pod decy je sejmowi stanowczo w przyszłym tygodniu. Będzie ona traktowana jako sprawa nagła. — Suma zobowiązań wekslowych pp. Szczepanowskiego, Wolskiego i Odrywolskiego, względem Kasy oszczędności dosięga cyfry siedmiu milionów, jak już ostatecznie stwierdzone. Właściwy dług atoli firmy Wolskiej i Odrywolski wynosi tylko nie wiele więcej nad 1 1/2 miliona, reszta są to długi p. Szczepanowskiego, za które pp. Wolski i Odrywolski przyjęli gwarancję, razem ze swoimi długami, do wysokości pięciu milionów.

procent od 20 do 33%. Po przesłuchaniu 17 świadków, zeznających wliczając niekorzystnie dla oskarżonej, trybunał przychylił się do wniosku prokuratora, uznał Sarę Szaję Rosenblum recte Rosenbach winną sbrodni oszustwa, oraz występku lichwy i skazał ją na cztery miesiące więzienia z postem co 14 dni.

Wiadomości giełdowe.

Lwów 16 lutego.

(Pr.) Szalona spekulacja w walorach górniczych odwróciła była na pewien czas uwagę sfer giełdowych od polityki, dziś jednak przypomniał sobie oskarżonej, trybunał przychylił się do wniosku prokuratora, uznał Sarę Szaję Rosenblum recte Rosenbach winną sbrodni oszustwa, oraz występku lichwy i skazał ją na cztery miesiące więzienia z postem co 14 dni.

Wiadomo, że kurs wielu papierów austriackich szaleje się głównie od Berlina; jeżeli berlińscy speculanci kupują je, wówczas podnosi się, spada zaś, jeżeli ich albo nie kupują, albo je sprzedają. Otóż w obecnej chwili spekulanci berlińscy wcale nie reflektują na papiery austriackie, gdyż na targu berlińskim nastąpił chwilowy okres droższych gotówki w kasie prywatnym. W dniu 18 b. m. muszą bowiem wszystkie te osoby, które subskrybowały nowe 8% - we konsule pruskie i niemieckie złożyć w gotówkę czwartą część ich ceny kupna, a zatem 50 milionów marek. Banki więc nie chcą po zwykłych warunkach pożyczać teraz gotówki. Na targu papierów górniczych mieliśmy i dzisiaj niższe. Akcje schodzącej jak szybko podnosiły się w cenie przed kilku dniami, tak samo szybko teraz spadają. Dziś spadł ich kurs o 30 zł. (na 830). Zapadł do gry w papierach górniczych zmniejsza się, ale zobowiązani nierozwikłanych jest jeszcze mnóstwo, i dlatego sytuacja jest wciąż poważna. Bilans dzisiejszych obrotów wykazuje niższe na całej linii z wyjątkiem rent i akcji tramwaju wiedeńskiego. Grupa paryskich finansistów forsowała dziś w górę kurs tureckich lewów i akcji tytoniowych. Renty podniosły się w cenie o 5 do 35 centów.

Gospodarstwo przemysł i handel.

Wiedeń 18 lutego. (Giełda zbożowa.) Otwarcie żegluga na Dunaju nie wywołało takiej zwykłej, jakiej się spodziewano. Zawsze jednak z powodu tego, iż młyny, które dotychczas zachowywały się z wielką rezerwą, zakupić musiały pewne zapasy, zboże znajduje chętnych nabywców; pszenica poszła nawet o 5 ct. w górę. Inne ceny niezmiennie. Sprzedano z magazynów zimowych 15 wagonów węgierskiej 70 1/2 kilogramowej pszenicy po zł. 10-10 loco Wiedeń, w mniejszych partjach po zł. 10 loco Wiedeń. W spekulacji terminowej notowano: Pszenica na wiosnę zł. 9-69, na maj-czerwiec zł. 9-38, żyto na wiosnę zł. 8-45, kukurduza na maj-czerwiec zł. 5-01.

Wiedeń 18 lutego. (Spirytus.) Spirytus z natychmiastową dostawą od zł. 18-10—18-20.

Śmierć prezydenta.

(Telegramy „Dziennika Pol.”)

Berlin 18 lutego. Na wczorajszym posiedzeniu parlamentu niemieckiego, przed rozpoczęciem obrad, zabrał głos kanclerz państwa ks. Hohenzollern i poświęcił gorące wspomnienie śp. Faure'owi: „Jestem pewny, rzekł, że posłowie niemieckiego narodu zjednoczą się z cesarzem i rządem związkowym w uczuciu szczerzej i serdeczniej sympatii dla francuskiego narodu, oplakującego śmierć męża, który jako szef państwa popierał wielkie interesy pokoju, zgody i dobra publicznego narodów. (Oklaski).” Pomiędzy wspólnego węża, który łączy wszystkie narody cywilizowane, także i my dzisiaj wyraz uczucia żałoby z powodu straty, jaką poniósł naród francuski, który nigdy nie przestał być jednym z przodowników cywilizacji. (Oklaski).”

Podczas mowy kanclerza posłowie z miejscowych powstałi. Prezydent hr. Ballestrem stwierdził, iż izba powstaniem uczciła pamięć prezydenta Faure'a.

Paryż 18 lutego. Najsilniejszymi kandydatami na prezydenta są: Loubet, Meline i Dupuy. Radykalni i socjaliści zdają się być skłonni do głosowania na Loubet'a, podczas gdy nacjonalistki i konserwatywni zamierzają oddać swe głosy Freycinetowi.

Paryż 18 lutego. Niemiecki ambasador hr. Münster złożył z polecenia cesarza wieniec u trumny Faure'a.

Wczoraj przedpołudniem zwłoki Faure'a zabalsamowano. Specyficznie one na katafalku w gabinecie, który Faure'owi służył za pracownię. Na piersiach zmarłego złożono wielki krzyż legii honorowej.

Wczoraj w pałacu elizejskim odbyła się msza żałobna za spokój duszy zmarłego. Pogrzeb naznaczono na czwartek 23 b. m.

Paryż 18 lutego. Złożona z 80 członków grupa postępowych republikanów uchwaliła przez aklamację kandydaturę Meline'a. Natomiast grupy demokratycznej lewicy: postępową grupę

„Union”, radykalni i socjaliści uchwaliły, również przez aklamację, głosować za kandydaturą Loubet'a. Lewica senatu odbyła także wczoraj posiedzenie i przyjął kandydaturę Loubet'a. W kołach tych uważają wybór Loubet'a za zapewniony.

Wiedeń 18 lutego. Wiener Abendpost w artykule wstępnym wyraża głębokie współczucie Austrii z powodu straty, jaką poniósł naród francuski.

Cesarz wyraził wczoraj telegraficznie współczucie swe wdowie po Faure. Minister spraw zagranicznych, hr. Goluchowski, polecił ambasadorowi w Paryżu, złożyć kondolencję imieniem rządu austro-węgierskiego, sam zaś udał się z kondolencją do ambasady francuskiej.

Paryż 18 lutego. Na wczorajszym, przy nader licznych komplecie odbytem posiedzeniu izby deputowanych, prezydent Deschanel poświęcił gorące wspomnienie Faure'owi. Mownica była obita kirem. Następnie odczytał Deschanel pismo prezydenta ministrów z zawiadomieniem oficjalnym o zgonie Faure'a, — oraz pismo prezydenta senatu Loubeta, zawiadamiające, że zgromadzenie narodowe, celem wyboru prezydenta republiki, odbędzie się w Wersalu dziś o godzinie 1 w południe. Na tem, w myśl wniosku prezydenta posiedzenie izby na znak żałoby zamknięto.

Paryż 18 lutego. Według zdania lekarzy, cierpiący Faure od dłuższego czasu na kurczenie żył i kulał lekko na lewą nogę.

Paryż 18 lutego. Telegram cesarza Franciszka Józefa, wystosowany do pani Faure, brzmi:

„Głęboko wzruszony nieszczęściem, które państwa dotknęło, proszę panią, ażebyś zechciała wierzyć, że biorę najżywszą i najserdeczniejszą współudział w jej boleści.”

Paryż 18 lutego. Loubet, Meline i Dupuy ułożyli się między sobą, iż po pierwszym głosowaniu dwaj z nich ustąpią i zrzekną się wyboru na rzecz tego, który z nich przy pierwszym głosowaniu otrzyma najwyższą liczbę głosów. Umowa ta ma na celu przeszkodzić ewentualnemu wyborowi zażartego zwolennika rewizji procesu Dreyfusa, Brissona, lub też namiętnego jej przeciwnika Cavaignaca.

Wogóle cały dzisiejszy wybór odbędzie się pod hasłem kwestii Dreyfusa. Umieścił w polityce starają się głównie o to, aby usunąć kandydaturę radykalną w tym lub owym kierunku, tj. albo przeciw rewizji, albo za rewizją.

Paryż 18 lutego. Miasto całe spokojne, mimo to ciągle krąży pogłoski o zamierzonych zamachach stanu przez banapartyistów lub orleanistów. Chocoby jednak i jedni i drudzy jakiś zamach wykonać zamierzali, to wobec tak krótkiego czasu, jaki Faure'a dzieli od wyboru prezydenta, już go dokonać nie zdołają. Skończyć się to zapewne na tem, iż monarchiści na dzisiejszym posiedzeniu kongresu uczynią wniosek o rewizję konstytucji, ale Loubet, jako przewodniczący kongresu, wniosek a limine odrzuci.

Do poważnych zamieszek mogłoby przystąpić tylko w razie wyboru zdecydowanego zwolennika rewizji procesu Dreyfusa, Brissona. Obawiać się można, iż monarchiści z rozmysłem będą popierali jego kandydaturę, aby po jego wyborze wywołać zamieszki i z nich skorzystać.

Stronnictwa antidreyfusowskie, a przede wszystkim antysemita, głosować będą na Meline'a.

Paryż 18 lutego. Do pałacu Elizejskiego nadchodzą bezustannie telegramy kondolencyjne. Między innymi nadesłał także depesze car, we własnym imieniu i imieniu carowej, cesarz niemiecki, król Humbert, królowa Wiktoria, królowa holenderska, król belgijski, portugalski, grecki, serbski, jamański, dalej prezydent szwajcarskiej rady związkowej, wicekról Egiptu itd.

Wasyngton 18 lutego. Prezydent Mac Kinley polecił amerykańskiemu ambasadorowi w Paryżu, aby wypowiedział rodzinie prezydenta Faure'a gorące współczucie w boleści, jaką dotknęła siostrzana republika.

London 18 lutego. W izbie wyższej oświadczył Salisbury, że zabiera głos, by dać wyraz głębokiemu współczuciu wielkiej sąsiedniej Francji, z powodu strasznego ciosu, jaki na nią spadł.

Faure był szczególnie uzdolniony do zajmowania tak wysokiego stanowiska i że trudno go będzie zastąpić, gdyż zarówno w wewnętrznych, jak i zewnętrznych stosunkach Europy istnieją obecnie poważne trudności, które potrzeba załatwić ze współudziałem Francji.

Kimberley oświadczył, że tak on, jak i jego przyjaciele przyłączają się do słów współczucia wypowiedzianych przez Salisbury'ego. Książę Walji był obecny na tem posiedzeniu.

Na posiedzeniu izby niższej dał w mowie swej kanclerz skarbu Balfour wyraz współczucia Anglii, z powodu wielkiej straty, jaką sąsiadnie państwo przez niespodziewaną i nagłą śmierć najwyższego swego urzędnika poniósł.

Paryż 18 lutego. Quesnay de Beaurepaire ogłasza w Echo de Paris gwałtowny artykuł przeciw Loubet'owi, w którym przypomina, jaką rolę odegrał Loubet w sprawie panamskiej 1892 r. Wówczas Beaurepaire był jenerałem prokuratorem, a Loubet prezydentem ministrów. Beaurepaire twierdzi w artykule tym, iż Loubet z umysłu starał się przeszkodzić are-

stowaniu Jakoba Reinacha, i zapytuje: „Czyż taki człowiek godnym jest być prezydentem?”

Paryż 18 lutego. Journal donosi, że o g. 2 nad ranem zdecydował się wreszcie Meline przyjąć kandydaturę. W pierwszym wyborze będą współzawodniczyć z sobą 2 główni kandydaci t. j. Meline i Loubet.

Figaro twierdzi, iż Freycinet także będzie kandydował.

Paryż 18 lutego. Dzienniki nacjonalistyczne atakują gwałtownie Loubeta, nazywając kandydaturę jego, kandydaturą panamistów i dreyfusistów. Te same dzienniki przypominają sprawę Artona, którego aresztowaniu miał przeszkodzić Loubet.

Dzienniki radykalne nazywają kandydaturę Meline'a klerykałno-reakcyjną.

Jaures powiedział w artykule umieszczonym w Petite Republique, że właściwie żaden z burzujących republikanów nie zasługuje na godność prezydenta. Jaures przypomina, że Meline przez 2 lata żadnego kroku nie uczynił, aby Artona aresztować, podczas gdy Bourgeois zrobił to w ciągu 2 tygodni.

Radykalni i socjaliści przemawiają za kandydaturą Loubet'a; umiarkowani i konserwatyści za wyborem Meline'a, po którym spodziewają się, iż przyczyni się do uspokojenia kraju.

Paryż 18 stycznia. Cała uwaga publiczna zaabsorbowana jest zarządzonym na dziś południe wyborem prezydenta. Ministerstwo, które w myśl art. 7 konstytucji z 25 lutego 1875 w razie opróżnienia fotelu prezydenta sprawuje tymczasowo władzę naczelną, zarządziło tak bezwzględny nowy wybór również stosownie do wyrażonego brzmienia wspomnianej ustawy.

Postanawia ona dalej w artykule 2, że prezydenta republiki wybiera większością głosów kongres czyli zgromadzenie narodowe, które tworzą obie izby połączone: senat i izba deputowanych. Poniżej zaś senat liczyć ma 300 członków, zaś deputowanych nominalnie jest 584, więc gdyby nikogo nie zabrakło przy wyborze prezydenta Francji byłoby w grze 884 głosów, czyli że zwycięski kandydat musi otrzymać około 443 głosów.

Kongres odbywa się w sali teatralnej dawnego pałacu królewskiego w Wersalu. Wparterze gromadzą się członkowie kongresu, tj. senatorowie i deputowani, łoża i trybuny zajmują zwyczajnie doborową publiczność, jawną się zazwyczaj wszyscy ambasadorowie państw obcych, a prezydent senatu, który jest zarazem prezydentem kongresu, po zagajeniu zarządza głosowanie. Tym razem rola ta przypadła Loubet'owi, który sam jest jednym z najpoważniejszych kandydatów na godność prezydenta.

Co do formalnej strony rzecz się tak odbywa: Na trybunie prezydenta stawiają wielką urnę, poczem losuje się od której litery ma się zacząć głosowanie. Zarówno po śmierci Carnota, jak po ustąpieniu Casimir-Periera los padł na literę „L.” Wywołani imiennie członkowie kongresu wrzucają do urny swe karty w zamkniętych kopertach. Wchodzą oni po schodkach na trybunę z jednej strony, a schodzą z drugiej.

Ta czynność trwa zwyczajnie półtrzęciej godziny, a ponieważ potem skrutynium ewentualnie ponowne głosowanie, w razie rozstrzeżenia się głosów, zajmują też nie mało czasu, więc kongres trwa bardzo długo. Przy wyborze Périera skończył się stosunkowo rychło bo o godzinie 6, przy wyborze Faure'a dopiero pół do 8 wieczorem. Zdaje się, że i tym razem nie przed jej moją oczekiwać rezultatu.

Paryż 18 lutego. „Liga patriotów” wystosowała odezwę do swoich zwolenników, aby dziś przed południem stawili się na dworcu Lyon'skim, na który przybędzie Deroulde z Nizy. Liga ta zamierza urządzić demonstrację uliczną na rzecz kandydatury Melina. Policja jednak zarządziła najsurowsze środki ostrożności, aby do zaburzeń nie dopuścić. Grupa studentów, należących do stowarzyszeń katolickich, urządziła dziś demonstrację przeciw Loubet'owi.

Wersal 18 lutego. Przez cały ranek czyniono gorączkowo przygotowania, niezbędne do zapowiedzianego na dziś wyboru prezydenta. Miasto całe jest spokojne i wcale nie widad w niem żywego ruchu, oprócz tego, że przybyli doń posłowie i senatorowie, oraz dziennikarze.

Rząd poczynił wszelkie zarządzenia, aby utrzymać spokój. Żołągę wzmocniono strażą policyjną sprowadzoną z Paryża.

Depesze telegraficzne i telefoniczne

„Dziennika Polskiego”

Sytuacja na Węgrzech.

Budapeszt 18 lutego. Stronnictwo liberalne izby deputowanych odbyło wczoraj posiedzenie. Br. Banffy wygłosił przyjętą huczny oklaskami mowę, w której dał pogląd na przebieg rokowań kompromisowych.

Na te argumenta odpowiedział rząd, że chociaż mniejszość nie ma bynajmniej prawa stawiać podobnych, jak powyższych, warunków gabinetowi, posiadającemu zaufanie większości, i chociaż w konsekwencji należałoby nadal prowadzić walkę przeciw obstrukcji, którą kraj potępia, — to przecież zdecydował się do ustąpienia, albowiem wedle jego przekonania wi-

docznie sprawy osobiste są przeszkodą dla osiągnięcia pokoju. W tym duchu złożył mowę (br. Banffy) sprawozdanie monarsze na przedwczorajszej audjencji, a dzisiaj w formie urzędowej wniosła prośbę o dymisję. Niezawodnie korona, ożywiona uczuciami konstytucyjnymi, znajdzie w swojej mądrości wyjście z obecnego trudnego położenia i postara się to, aby życie konstytucyjne i parlamentarne nie zostało na szwank narzucone.

Kończąc — powiedział, że „nie żegna się bynajmniej ze stronnictwem, gdyż i nadal należeć będzie do jego organizacji”.

Mowę Banffy'ego przerywano wielokrotnie huczny oklaskami, a przedewszystkiem oklaskiwano ustęp końcowy.

Kilku mówców wypowiedziało najgłębsze ubolewanie z powodu ustąpienia gabinetu i zapewniło br. Banffy'ego, że stronnictwo liberalne i kraj zachowają go zawsze w wdzięcznej pamięci.

Budapeszt 18 lutego. Wczorajsze posiedzenie sejmku węg. zamknięto po trzech imiennych głosowaniach. Następne odbędzie się dziś.

Wiedeń 18 lutego. O chwilowym położeniu w Budapeszcie donoszą stamtąd do tutejszych dzienników porannych, że wedle ogólnego zdania, a także i ól liberalnych, br. Fejervary otrzyma misję utworzenia nowego gabinetu. Być jednak może, że nie otrzyma jej bezpośrednio po wniesieniu dymisji przez br. Banffy'ego i że nastanie krótki okres przejściowy, w którym br. Fejervary będzie prowadził dalej rokowania kompromisowe.

Wedle dzienników opozycyjnych, opozycja zajmie wobec nowego stanu rzeczy wyczekujące stanowisko.

Gdyby utworzenie gabinetu pod egidą Fejervary'ego nie mogło przyjść do skutku, w takim razie ma być Koloman Szell zawezwany do utworzenia nowego rządu. Opozycja upiera się ciągle przy tem, aby nie dopuścić do rozszerzenia władzy dyskrejonowej prezydenta izby.

Budapeszt 18 lutego. Dzisiejsze posiedzenie sejmku węgierskiego rozpoczęło się wśród ogromnego zainteresowania. Galerye były przepelnione, a niemal wszyscy posłowie stawili się.

Obrady otworzył prezydent z wieku Madarasz, poczem przyjęto bez dyskusji weryfikację protokołu z ostatniego posiedzenia. Prezydent poświęcił następnie gorące wspomnienia pośmiertne zmarłemu prezydentowi Faure'owi i udzielił głosu prezydentowi ministrów br. Banffy'emu, który wśród ogólnego napięcia uwagi przemówił w sposób następujący:

„Wysoka izbo! Rząd zdecydował się zgłosić swą dymisję, sądzę, że jego królewska moc przyjmie tę dymisję jeszcze w ciągu dzisiejszego dnia. Proszę więc izbę, aby aż do decyzji królewskiej zawiesiła swe posiedzenia”.

Geyza Polonyi wola: Niech żyje konstytucja!

Prez. Madarasz oświadczył, że izba przyjmie do wiadomości dymisję ministerstwa i zamknie posiedzenie.

Członkowie partii liberalnej po posiedzeniu urządzali wielką owację br. Banffy'emu.

Sprawa Dreyfusa.

Paryż 18 lutego. Komisja senatu dla ustawy rewizyjnej, wybrała przewodniczącym swym Guerina.

S'uby cywilne.

Wiedeń 18 lutego. Na wczorajszym posiedzeniu rady miejskiej radny Bruner uczynił wniosek, aby rada miejska udała się do obu izb rady państwa i do rządu, z prośbą o zaprowadzenie ślubów cywilnych.

Uproszczenie korespondencji władz.

Wiedeń 18 lutego. Hr. Thun, jako kierownik ministerstwa spraw wewnętrznych, wydał okólnik do organów podwładnych, z poleceniem uproszczenia korespondencji władz politycznych między sobą i w stosunku do innych władz cywilnych. Mianowicie: odpasć mają w przyszłości wszelkie niepotrzebne tytułatury jak „świątyni”, „przeświatny”, „wysoki” tudzież wszelkie podobne dodatki stylistyczne. Tak samo na adresach tytuły mają być wypisywane zwięźle i bez dodatków niepotrzebnych. Tak naprzykład adres ma brzmieć: „do pana c. k. namiestnika”, „do pana c. k. ministra” itd. Podobne rozporządzenie wydały także inne ministerstwa.

Z parlamentu niemieckiego.

Berlin 18 lutego. Parlament niemiecki obradował wczoraj dalej nad interpelacją posła Johannsena w sprawie wydalenia z Prus duńskich poddanych. Kilku mówców krytykowało surowo politykę wydaleń, nazywając ją niesprawiedliwą i niegodną wielkiego narodu. Posel Liebknecht powiedział, że w ostatnich 35 latach rząd zgola nie uczynił w interesie złożeń istniejących przeciwności. Posel Levetzow (konserwatywny), stając w obronie rządu, twierdził, że chodzi tu tylko o wydalenie cudzoziemców. Aby przeszkodzić niechętnym agitacjom potrzebne są odpowiednie zarządzenia. Na tem przerwano obrady; dalszy ciąg dzisiaj.

Rosja a Finlandja.

Petersburg 18 lutego. Prawit. Wiestnik ogłasza manifest carski w sprawie ustawodawstwa Finlandji. Car postanawia, iż odtąd każdy projekt ustawy po zaopiniowaniu go przez finlandzkiego general-gubernatora, oraz sekretar-

za stanu i senat finlandzki, ma być przedłożony ros. radzie państwa. Ta zbada go wspólnie z finlandzkim general-gubernatorem, z finlandzkim sekretarzem stanu i członkami senatu finlandzkiego, których mianuje car.

Petersburg 18 lutego. Petersburskija Wiedomosti, organ ks. Uchtomskiego, otrzymały trzecie ostrzeżenie. Równocześnie zawieszono wydawnictwo na jeden miesiąc.

Wiedeń 18 lutego. Minister wyznał i oświadczył postanowił zwołać do Wiednia konferencję wszystkich krajowych inspektorów szkolnych z całej Austrii.

Konferencja odbędzie się w dniach 27 i 28 marca b. r., a przedmiotem obrad ma być kilka referatów dotyczących się stanu i ewentualnej potrzeby reformy szkół średnich.

Wiedeń 18 lutego. Do tutejszych dzienników donoszą z Pragi: Rektorowie niem. uniwersytetu i niem. politechniki udali się wczoraj do dyrektora kasy oszczędności, aby mu podziękować za użyczenie Grand-hotelu na cele niemieckiej młodzieży akademickiej.

Wiedeń 18 lutego. Parlamentarna komisja Koła polskiego ukończyła swoje obrady, a posłowie wyjechali z Wiednia, udając się na obrady sejmowe we Lwowie.

Berlin 18 lutego. Berliner Tageblatt donosi, iż dwór w Dessau otrzymuje ustawicznie rozmaite listy anonimowe, zbezczeszczające rozmaitych członków dworu, a podobne do tych, które swego czasu otrzymywał dwór berliński, a o których autorstwo podejrzewano marszałka dworu Kotzego, jak się okazało, zupełnie niesłusznie.

Turyń 18 lutego. Rząd włoski polecił ks. Orleañskiemu, bawiaemu w S. Remo, opuścić granice Włoch.

Wiedeń 18 lutego. Dziś w nocy w t. zw. Rathenaskeller przyszedł znowu do bójk między 30 studentami narodowcami a 12 członkami katolickiego klubu studenckiego „Norica”. W bójkę wzięła się też publiczność, znajdująca się w restauracji. Wreszcie wkroczyła policja i aresztowała trzech awanturników, którzy zostali też w drodze policyjnej ukarani.

Wiedeń 18 lutego. Arcyksiężna Maria Immaculata zmarła dziś o godzinie 9 1/2 rano.

Wiedeń 18 lutego. Był minister dr. Rittner wyjechał wczoraj wieczorem do Mentony.

Wiedeń 18 lutego. Cesarz udał się dziś przedpołudniem do pałacu arcyks. Marii Immaculaty i złożył kondolencje arcyks. Leopoldowi Saluatorowi i całej rodzinie zmarłej.

Budapeszt 18 lutego. Wskutek polemiki dziennikarskiej odbył się wczoraj pojedynek na pistolety pomiędzy redaktorem Budapesti Hirlap, p. Csajthy'iem i redaktorem dziennika Egyetemes p. Dienesem. Pierwszy otrzymał ciężką ranę w prawą pierś.

Medjoian 18 lutego. Zwolennicy ks. Orleañskiego w liczbie około 200 urządzili mu wczoraj w S. Remo owację, wołając niech żyje król.

Lussinpiccolo 18 lutego. Arcyksiążę Franciszek Ferdynand przybył tu na inspekcję eskadry.

Turyń 18 lutego. Książę i księżna orleañscy przybyli tu dzisiaj z San Remo.

Airolo 18 lutego. Znow usunęła się tu część góry, Mieszkańcy są w atryznej obawie.

Telegramy giełdowe i targowe.

Wiedeń 18 lutego. Giełda pieniężna. Wczoraj po zamknięciu giełdy wieczornej notowano: Kredyty 368-50, Węg. Kredyty 397-—, Anglobanki 157-—, Wiedenskie Banki 279-50, Unjony 320-50, Laenderbank 245-75, Sztachany 361-60, Lombardy 57-—, Elbthal 256-25, Kolej północno-zachodnia 244-—, Tytułowe 132-—, Rima 321-25, Alpijny 238-50, Renta majowa 101-45, Węg. renta koronowa 97-90, Losy tureckie 60-10, Marki niemieckie 58-97, Ruble 137-25 Tendencja mocniejsza.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 18 lutego 1899 r.

HOTEL EUROPEJSKI. M.G. Haszkieiewicz z Dublan. J. Krzyżanowski z Huleza. J. Skolimowski z Denisowa. T. Łaszczyk z Gorlic. J. Krainik z Berlina. B. Żarski ze Stryja. S. Dankner z Czerniowca. J. Winkler z Wiednia. J. Szilasi z Pesztu. A. Prock z Linczu. K. Przesmycki z Krakowa. J. Zimmerman z Hamburga. A. dr. Horoch z Gumnisk. J. Friedmann z Wrocławia.

Jako dobrą i pewną lokację

polecamy:

- 4% listy hipoteczne koronowe
- 4 1/2% listy hipoteczne
- 5% listy hipoteczne promiowane
- 4% listy Tow. kredyt. ziemskiego
- 4 1/2% listy Banku krajowego
- 4% listy Banku krajowego
- 5% obligacje komunalne Banku krajowego
- 4% pożyczek krajowych
- 4% gal. obligacje propinajnoje
- i wszelk. renty państwowe.

Papiery te sprzedajemy i kupujemy po najdokładniejszym kursie dzianym.

KANTOR WYMIANY

c. k. uprz. gallo. akcyjnego Banku hipotecznego.

Do dzisiejszego numeru dodajemy dla wszystkich prenumeratorów „Dziennika” 15 arkusz powieści p. t. „To, które kochać umieją”.

Korickie kamienie

do ostrzenia

tylko dobrej jakości

poleca bardzo tanio

S. Lawetzkij Horic Czeckij.

159 1-9

Lwowska filja

Tow. wzajemn. kredyt. w Krakowie

przyjmuje

Wkładki oszczędności

i oprocentowuje po

4 od sta rocznie.

Do 3000 koron wpłaca się bez wy-

wiedzenia. 141 1-6

Cena puszek zł. 1-10.

Rozsyłka za pobraniem lub

poprzednim przysłaniem

pieniędzy.

Do nabycia we Lwowie u

Z. Ruckera apt., Jana Dziwoskiego,

LWÓW: sklepy własne ul. Kopernika 1. 3, ul. Halicka 1. 11. KRAKÓW: Sukien-
nica 1. 20. CZERNIOWCE: Rynek 1. 2. PRZEMYŚL: Franciszkańska 1. 24.

ni M. Schmitta i Sp. pod zarządem St. Piotrowskiego.